

БУРГАСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
ЦЕНТЪР по ХУМАНИТАРНИ НАУКИ
КАТЕДРА „ПСИХОЛОГИЯ“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.пс.н. Майяна Милчева Митевска
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **„доктор“**

по: област на висше образование 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ
професионално направление 3.2. ПСИХОЛОГИЯ
докторска програма СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

Автор: Соня Йорданова Стефанова

Тема: „ФАКТОРИ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ НАГЛАСИ ПРИ
ИЗБОР НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ“

Научен ръководител: ДОЦ. Д-Р МИХАИЛ ПРОДАНОВ,
БУРГАСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ

БСУ, 2022

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № УМО от 03.10.2022 г. на Ректора на Бургаския свободен университет (БСУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „ФАКТОРИ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ НАГЛАСИ ПРИ ИЗБОР НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ, професионално направление 3.2. ПСИХОЛОГИЯ, докторска програма СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ Автор на дисертационния труд е Соня Стефанова, с научен ръководител доц. д-р Михаил Проданов от БУРГАСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ.

Представеният от Соня Стефанова комплект материали е в съответствие със ЗРАСРБ. Дисертационният труд е обсъден на заседание в Катедра „Психология“ към Центъра по хуманитарни науки при Бургаски свободен университет и е насочен за защита пред Научно жури.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността на дисертационното изследване произтича от динамичните промени в икономическата, информационната среда и взаимовръзката им с човешкото поведение от гледна точка на социалната психология. Значимостта на изследването се открива в предложените научнообосновани решения за измерване на потребителските нагласи при избор на туристически продукт, от покупката и „употребата“ на продукта, както от изграждането на потребителска вяност. В тази връзка са проучени обстойно проблемите при анализ на потребителските нагласи. Извежда се ясната необходимост за прогресивно изследване особено, по отношение на количественото измерване на резултатите и приложната им ефективност. Открива се реална възможност в бъдещо проучване да се надгради и да се използват вече постигнатите обобщения от труда с анализ на средствата за комуникация като част от международните комуникационни стратегии и формиране на конкретни нагласи в сферата на туризма.

3. Познаване на проблема

Соня Стефанова обосновава актуалността на научния си труд като подчертава, че психологията е натрупан и продължава да се натрупва и усъвършенства опит при към активно развитие на вътрешния туризъм. Нещо повече, тя подчертава, че от друга страна на дневен ред се поставят изискванията за подобряване на конкурентоспособността на туристическите услуги и имиджа на страната като привлекателна туристическа

дестинация. Като свързва разработването на интегрирана маркетингова стратегия за привличане на потенциални потребители с идентифицирането на потребителските нагласи, авторката прогнозира бързо популяризиране на българските туристически продукти и дестинации.

4. Методика на изследването

Избраната методика на изследване позволява да се постигне поставената цел на дисертационния труд и да се получат адекватни отговори на зададените въпроси и задачи, релевантна е на обекта изследването и на издигнатите хипотези. Дизайна на изследването включва теоретичен анализ и синтез; индукция; дедукция; сравнение; абстракция и конкретизация; теоретично обобщение и изводи, анкетиране и структурирано интервю за провеждане на анкетно проучване, реализирано в естествени условия. Обработката на данните от емпиричното изследване е осъществена със специализиран статистически пакет – SPSS.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Изследването е посветено на редица актуални и значими въпроси в сферата на социалната психология и потребителското поведение с акцент върху туризма. Характерно за представения труд е широкото използване както на документални източници, така и на резултатите от емпиричните проекции за потвърждаване или опровергаване на издигнатите хипотези.

Научно-изследователската работа по дисертационния труд стъпва на формулиране на проблема, изготвяне на структура, литературно проучване по темата на дисертацията, систематизиране на подходящите актуални изследвания по темата от последните години, подготовка на инструментариум за провеждане на изследване.

В резултат на задълбочената работа е разработен дисертационен труд с общ обем от 290 страници, основен текст – 237 страници. Обобщените резултати от изследването и анализа са представени в 70 таблици и 15 фигури. Приложенията са 8. Използваните източници са общо 502 литературни и електронни материали. Научната продукция на Соня Стефанова се характеризира с аналитичност и прецизност. Резултатите от научното изследване са представени в научен стил и език. По структура дисертацията отговарят на изискванията и стандартите за академични разработки.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Научните приноси са в професионалното направление „Психология”. Те са получени в резултат от обобщаване на проведените от Соня Стефанова изследвания и

могат да се открият и в представените научни публикации. Обобщени, са представени така:

1. Получено е ново знание за формирането на потребителските нагласи при вземането на решение за избор на туристически продукт (дестинация).

2. Доказана е необходимостта от разработване на типологизация на туристите, свързана с личностните им характеристики, класифицирането им в различни целеви групи и кодификация на туристическите ресурси.

3. Предложен модел, клъстеризация на целевите групи, формиращи пазарната среда, политики, възможности за дългосрочни стратегии и конкурентоспособност.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

По резултатите от проучването са подготвени 8 публикации с единствен автор Соня Стефанова. Статиите са публикувани в реферирани научни издания в страната и представят основните резултати на дисертационното изследване.

8. Автореферат

Авторефератът отговаря на изискванията и коректно илюстрира структурата и съдържанието на дисертационния труд.

9. Критични забележки и препоръки

Нямам съществени бележки по отношение на научната и публикационната дейност на Соня Стефанова. Ще е полезно от практическа гледна точка в бъдещи разработки да се направи кратък сравнителен анализ на използването на събития за формиране на положителни нагласи и в областта на туризма.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на **всички** изисквания(та) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на Бургаския свободен университет.

Давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“* на Соня Стефанова в област на висше образование 3.

СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ, професионално направление 3.2.
ПСИХОЛОГИЯ, докторска програма СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ.

20.10. 2022 г.

Изготвил становището:

(подпис)

Проф. д.пс.н. Майяна Митевска